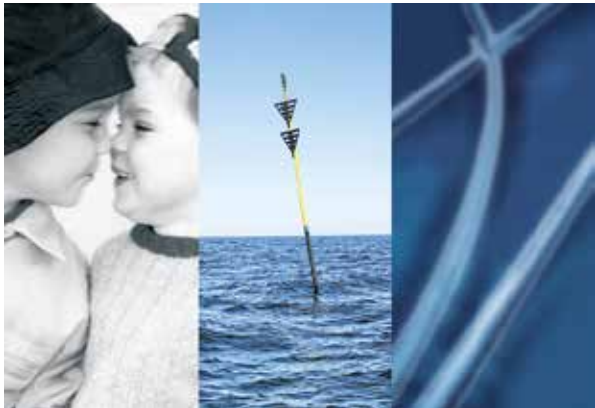

NYKÖPINGS TIDNING
INFORMATION
FRÅN NYKÖPINGS KOMMUN
OKTOBER NR 5 • 2018

NY.

Barnkulturcentrum triggar fantasin

**Tema: Barn, skola
och utbildning**

xxxs. Foto: Hugo Leijon

**Tummen upp för
temalekplatser**

**Agenda 2030
angår oss alla**

**Läs till syrra på
Campus Nyköping**

[INLEDARE]

Sörmlands museum – för barnen!

Den 24:e november blir det äntligen verklighet. Alla vi i Sörmland får en ny mötesplats. En plats med fri entré där vi tar barnens lek på allvar.

Kom och träffa Sassy, pojken Claes fina gosedjurskanin från 1950-talet. Kanske kommer ni att stöta på fler kaniner, jättestora, vänliga och hemliga.

Här möter ni också andra barn från olika tider och platser. Mona byggde en fantasivärld med sin kamrat, August tycker att bärfisar luktar illa, Stina har sockervadd som aldrig tar slut i ett skåp. Kanske vill ni också lämna er egen berättelse på museet?

HÄR FINNS PLATS för barnen både på fritiden och med skolan. En helt ny utställning om det moderna Nyköping har program för alla skolans stadier. De yngre eleverna kan bygga en miniatyrstad medan de äldre visionerar om framtidens stad och lär sig skriva medborgarförslag.

I verkstäderna kan alla skapa och släppa loss fantasin i spännande utmaningar eller slöjda en fin födelsedagspresent till en kompis.

Pulka på vallarna. Skridskor på Svandammen. Denna vinter kommer ni att kunna ta en kort promenad över Hamnvägen och upptäcka museet med värmande berättelser, lek och kunskap. Vi hoppas att ni kommer många gånger!

KARI ARNEKLEIV

ANTIKVARIE OCH MUSEIPEDAGOG PÅ
SÖRMLANDS MUSEUM

Fåren tackar för sig

Nu har fåren som betat i en hage hela sommaren på Brandholmen åkt hem. Nyköpingsbon Sarah skickade in en fin bild (tack för den!) och hälsar: "Fåren har varit ett mycket trevligt inslag i stadsmiljön. Barnen har slitit sig från datorer och tv-spel för att hälsa på fåren om kvällarna.

Alla får har fått namn och kommer när barnen ropar på dem. Vi har verkligen uppskattat våra tillfälliga grannar, tack!" Nästa sommar är de tillbaka igen, liksom kossorna på Arnö. Korna bor normalt på gården Sjukälla i Jönåker men har haft sommarbete längs med strandlinjen.

Spola inte bort halvljummet vatten i väntan på att vattnet ska bli kallt nog att dricka. Samla det i en stor kastrull och vattna blommor med det.

667

årsanställda jobbar i Nyköping med turism.

Visste du att...

Det mest klickade på kommunens sajt är lediga jobb. Kanske du själv är intresserad av att byta jobb eller vill tipsa andra om jobb inom kommunen? Surfa in på nykoping.se.

OKTOBERNUMRET AV NYKÖPINGS TIDNING

- **s 4** Nyköpingsborna gillar bussar.
- **s 14** Miljötipsen du inte kan vara utan.
- **s 16** Lokala företagare låter fler vara med.

NY. REDAKTION

ANSVARIG UTGIVARE
Palaemona Mörner
palaemona.morner@nykoping.se

REDAKTÖR
Annika Hedberg
annika.hedberg@nykoping.se

LAYOUT
Kommunikationsavdelningen
Nyköpings kommun

MEDARBETARE
NR 5/2018

Nyköpings kommun:
Helena Vesterlund, Malin Brunelius, Anna Hedin, Marianne Rynefeldt-Skog, Annica Nilsson, Annika Hedberg, Jenny Thorell, Marie Strömquist, Alexandra Lundgren Bäckström och Anna Malm.

TRYCK: EKTAB,
Eskilstuna 2018.

Nyköpings Tidning ges ut som en inlägg i Södermanlands Nyheter. Upplagan är 28 000 och delas ut i Nyköping, Oxelösund, Trosa och Gnesta.

Nyköpings Tidning kan också läsas på www.nykoping.se

Boende i Nyköpings kommun som inte får NY kan få den hemskickad med post!

Lämna namn och adress till Kommunservice i Stadshuset så kommer den med posten.

Nästa nummer av NY utkommer 5 dec 2018.

NYKÖPINGS TIDNING
Kommunikationsavdelningen
611 83 Nyköping
Telefon: 0155-24 80 02
E-post: information@nykoping.se
Fax: 0155-24 83 30

 Nyköping

Tre ton olja har redan samlats in – nu blir platserna fler. Miljötrattar finns att hämta på kommunservice ibland annat Stadshuset.

Flitig återvinning av matolja

Många i Nyköping vill återvinna sin matolja så att den inte hamnar i avloppet. Det är bra, för då minskar risken för fettproppar likt den i Londons avloppssystem.

Londons monsterstora 250 meter långa fettberg tog nio veckor att få bort och bestod av olja, fett, blöjor, kondomer och annat. Med andra ord hade invånarna hållit och spolat ner alldeles för mycket som inte skulle vara där.

Nu ställs en del av fettproppen ut på museum of London. Och visst skulle vi ha plats för en liten

bit även på vårt nya länsmuseum i Nyköping, men här tänker vi annorlunda. Mota fett i grind.

Hittills har det gått över förväntan att samla in matolja. Genom de miljötrattar som delas ut gratis av kommunen fylls flaskor som sedan ställs in i speciella orangea skåp. Skåpen har använts så flitigt att de nu utökas till totalt 14 skåp på olika ställen i kommunen.

Den insamlade oljan återvinns och kommer till nytta i produktionen av drivmedlet biodiesel och i gummiprodukter.

TEXT ELIN GLANELL

Här kan du lämna fett:

- Arnö (bakom ICA)
- Träffen, Runebergsgatan
- Brandkärr, Mariebergsvägen (vid Öppen Hand)
- Högbrunn, Krukmakaregatan
- Stenkulla (vid ICA)
- Stigtomta (vid ICA)
- Jönåker, Bäckvägen
- Nävekvarn, Mejerivägen
- Tystberga, Stationsv. (vid Coop)
- Oppeby (vid ICA)
- Spelshagen (vid Lidl)
- Tessinområdet, Lekvägen
- Bryngelstorp (vid Tempo Humlan)
- Gustavsbergsstigen (vid Coop)

[FRÅGAN]

Vilket är ditt drömjobb?

FREJA FRITIOFF

Musikalartist eller skådespelerska. Jag håller på med musikal och är just nu med i Madicken och det är det roligaste som finns.

OLLE RÖKEN

Handbollsproffs.

Jag spelar i IFKs herrlag och handboll är det roligaste jag vet

VIKTOR OLSSON

Ingenjör. För att jag vill jobba med utveckling och nytänkande. Tex inom fordonsindustrin för att minska utsläppen.

Fler tog bussen

- Totalt i Sörmland är det drygt 7,8 miljoner påstigande resenärer som valde bussen perioden januari–augusti - en ökning med 9 procent jämfört med samma period 2017.
- I Nyköping har bussresandet ökat stadigt under 2018, både i landsbygds- och stadstrafiken.
- Regeringens satsning på avgiftsfria resor för skolungdomar var en succé: i juli månad genomfördes var tredje resa med just ett sådant kort för ungdomar.

Tipsa om Nyköping!

Om du får frågor om boende i Nyköping - tipsa om webbplatsen boinykoping.nu. Den som går i flyttankar brukar ha många frågor.

På boinykoping.nu finns information som ger svar på de vanligaste frågorna: var det byggs i Nyköpings kommun, hyresvärdar, avstånd och pendling, skola, kultur och fritidsaktiviteter.

Den som vill kan kostnadsfritt lägga in en bostadsannons på BoTorget.

Tåg efter midnatt

I december får vi ny tågtidtabell. Ett efterlängtat sent tåg från Stockholm till Nyköping blir nu verklighet.

- Det sena tåget avgår **23.39 från Stockholm**, med ankomst till Vagnhärad 00.19, Nyköping 00.41 och Norrköping 01.22.
- Vi får också ett senare tåg från **Norrköping som avgår 21.30**, med stopp i Nyköping 22.14, Vagnhärad 22.46 och slutligen Stockholm 23.31.

ISABELLA FARGO

Veterinär. För att jag gillar inte att se djur som lider.

Senaste nytt på nykoping.se

Det politiska läget efter valet har varit oklart. Den **23 oktober** hölls första fullmäktigesammanträdet – och de är alltid öppna för allmänheten. På nykoping.se/kommun-politik uppdaterar vi när en ny politisk majoritet är på plats.

Alla möts – nu på olika ställen

Vill du få koll på vad polisen gör eller heja på en brandman? Knyt nya kontakter eller berätta för kommunen vad du behöver i ditt område för att det skulle kännas lite bättre? Kom till Ica Maxi klockan 18 den **30 oktober**. Temat för träffen denna månad är Ung i Nyköping.

Campus Nyköping Företags nya ledare

Campus Nyköping Företag driver nu flera olika projekt inom byggsektorn. Inom kort startar även kompetensutveckling inom digitalisering för industriföretag. Den 26 oktober presenterar Campus Nyköping Företag sin verksamhet och nya verksamhetsledare Madeleine Svanström på Näringslivets dag. Hon har tidigare arbetat med ledarutveckling i Nyköpings kommun. Svanström tillträdde i september och kommer att ägna sig mycket åt att hjälpa näringslivet med kompetensförsörjning.

900 ungdomar i Sverigecupen

Under helgen **9–11 november** spelas drygt 130 matcher i Sverigecupen i handboll för 15-åringar på Rosvalla. Tillsammans med Svenska handbolls-förbundet och IFK Nyköping arrangerar Nyköpings Arenor på Nyköpings Kommun cupen för femte året i rad. Över 2000 besökare kommer till Rosvalla och drygt 900 sover över.

För Nyköping innebär det stora intäkter, omsättningen för näringslivet i Nyköping ökade totalt med 10 miljoner kronor under 2017. I år är stadens hotell fullsatta och turneringen innebär ett stort marknadsföringsvärde för Nyköping.

xxxx

Fakta

- Nära 500 privatpersoner och 50 företagare tyckte till om Nyköpings framtid i arbetet med en ny översiktsplan.
- För att nå målgrupper som annars brukar vara svåra att nå fanns projektmedlemmarna ut till bland annat på plats vid SN-bollen, på Nyköpings högstadium, en moské, under Stigtomtaloppet och hamndagen i Nävekvarn.

Nyköpingsbor – så tycker ni om framtiden

När kommunens arbete med en ny översiktsplan började tillfrågades hundratals Nyköpingsbor. De fick svara på frågor om boende och närmiljö – och många passade på att tycka till.

Närhet till skola och förskola, tryggt bostadsområde och bra kollektivtrafik var viktigt för en stor del av dem som svarade. De tyckte också att det ska vara lätt att gå och cykla i Nyköping.

De allra flesta var positiva till att kommunen växer och var nöjda med avståndet mellan hem och jobb. En del vill ha fler mindre grönområden insprängda mellan bebyggelsen. Brandholmen och Norra Arnö var särskilt populära som framtida bostadsområden.

MÅNGA UNGDOMAR uppgav att de gärna skulle bo på vattnet i framtiden, kanske på en husbåt eller till och med i flytande lägenheter? De önskade sig också finare

arkitektur och tyckte att bredband är viktigt.

NÄSTA STEG ÄR att ta fram ett förslag på den nya översiktsplanen som går ut på samråd våren 2019. Då har alla som vill chansen att vara med och tycka till om planen.

TEXT ANNICA NILSSON
ILLUSTRATION
XXXX

Analys pekar ut bra läge för skolor

Nyköping växer för varje år och barnen blir fler. Skolor är viktiga, men vad är det som styr vilken skola som behöver byggas ut och var en ny ska byggas?

– Samhällsplaneringen i stort är jätteviktig när vi utreder var en ny förskola eller skola kan placeras. Tillgången på mark att bygga på är också en faktor. Vi samarbetar med alla verksamheter i kommunen och har prognoser för befolkningstillväxten, byggnationer och vår fördjupade översiktsplan. Den är

en politiskt beslutad inriktning som pekar ut vilka områden i Nyköping som ska utvecklas i framtiden, berättar Katarina Bergkvist, chef för Strategienheten på Samhällsbyggnad.

Stora investeringar i befintliga och nya skollokaler behöver göras och planeras de närmsta åren i Nyköpings kommun. Politikernas beslut om var och när skolor byggs baseras bland annat på en skollokalsanalys.

TJÄNSTEMÄNNEN har nu tagit fram en analys. Den visar i vilka

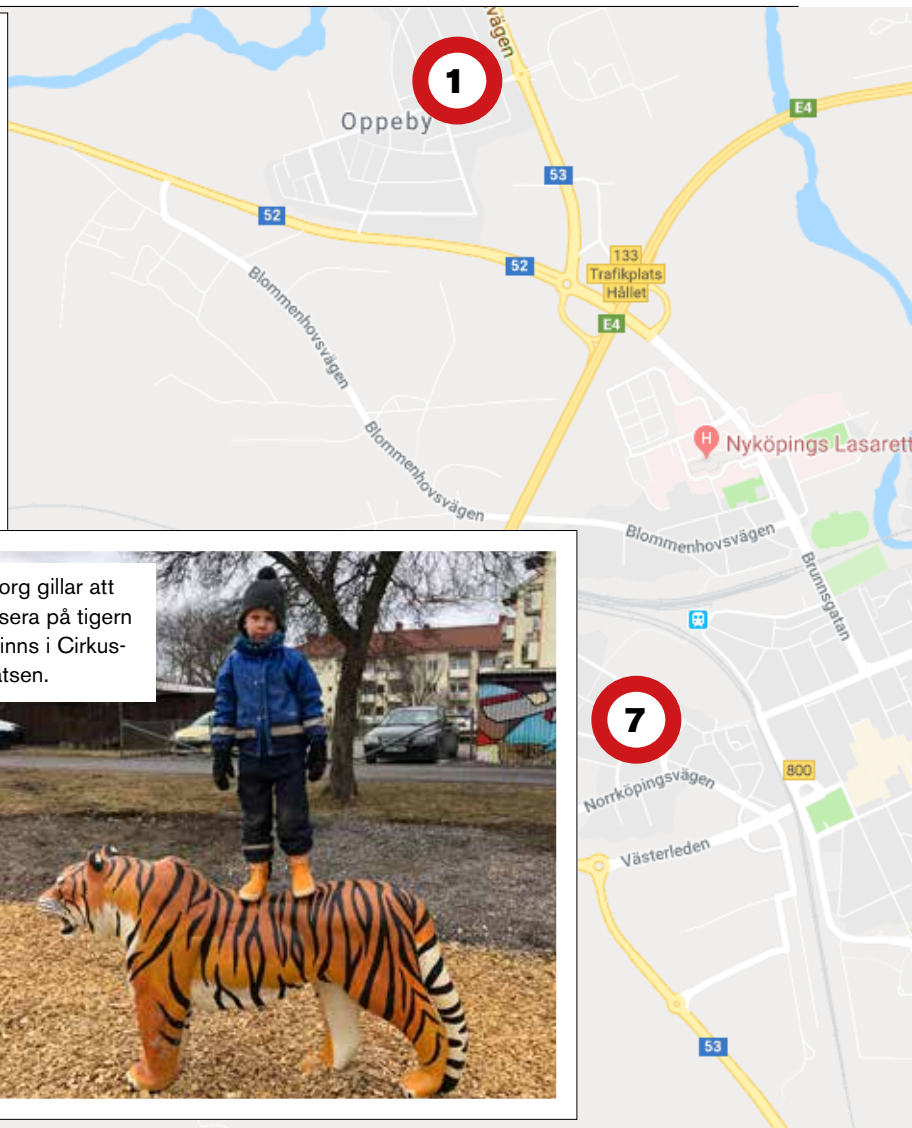
områden som nya skolor behövs inom de närmaste åren – men pekar även på att de så kallade upptagningsområdena per skola behöver ses över för att befintliga skolor ska räcka till så länge som möjligt.

– De val vi gör i dag påverkar och ger förutsättningar för framtiden. Med prognoser och analyser kring boende, trafik och framtidsplanering har vi målet att skapa en hållbar strategi för samhällsplanering där skolor så klart är en stor del, avslutar Katarina.

TEXT ROBERT KARLSSON

2. Ellis gillar klättringen som Spöklekplatsen erbjuder.

7. Georg gillar att balansera på tigern som finns i Cirkuslekplatsen.

Lekplatsbonanza

När vi bad ett gäng barn testa Nyköpings lekparkar blev det tummen upp för många. Linbana, studsatta eller dinosaurieskelett som kan grävas fram – det finns lockande grejer på alla ställen.

Deltagare: Ester 4, David 4, Georg 6, John 6, Ellis 6 och Joni 9 år.

1. SMÅLANDSPARKEN, OPPEBY TEMA EXOTISKA DJUR

- Klättring 👍
- Rutschkana 👍
- Bonus/Övrigt
Träflis som underlag delar gruppen, vissa tycker det är kul att använda i t ex matlagning, andra tycker det är stickigt. På sommaren kan man njuta av parken intill med dess vinbärsbuskar.

2. SPÖKLEKPLATSEN, BRANDKÄRR TEMA SPÖKEN

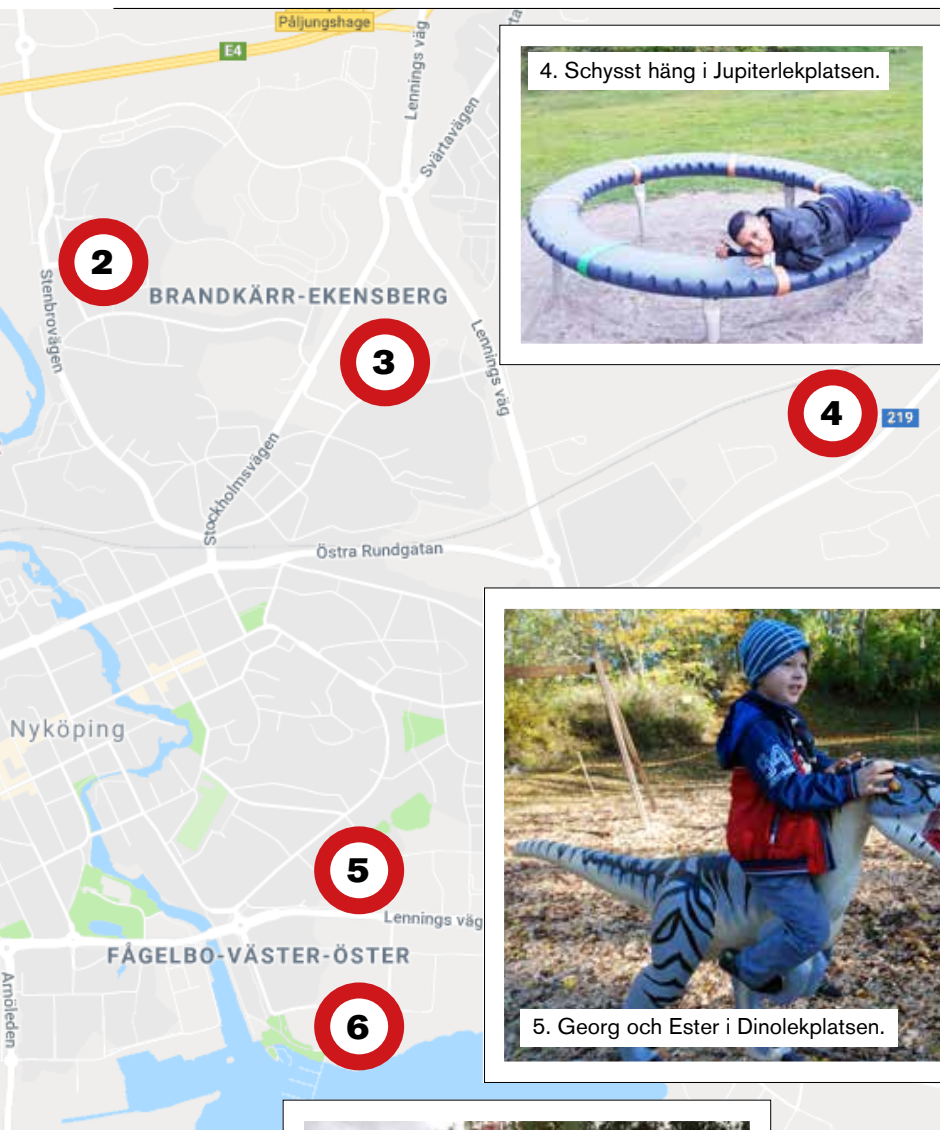
- Klättring 👍
- Rutschkana 👍
- Bonus/Övrigt
Ljudmaskin finns där man kan lyssna på kusliga spökhistorier. Rejält fikabord i form av ett kistlock. Ordentlig gungdel.

3. TRÄFFENS LEKPLATS, ÄVENTYRSTEMA MED KLÄTTRING, LINBANA OCH EN JEEP...

- Klättring 👍
- Rutschkana 👍
- Bonus/Övrigt
Linbanan är värt ett besök bara den! Klätternätet ger bra utsikt.

4. JUPITERPARKEN, TEMA RYMDEN

- Klättring 👍
- Rutschkana 👍
- Bonus/Övrigt
Kul månbil och måntält, även en rolig karusell-planet för den som gillar att bli snurrig!

4. Schysst häng i Jupiterlekplatsen.

3. Klätternätet i Träffens lekplats ger bra träning och en fin utsikt. Liknande finns i hamnen.

5. Georg och Ester i Dinolekplatsen.

6. John, Ester och Georg leker sjörövare i hamnens lekplats.

3. Full fart i Träffens linbana.

Läs mer och hitta alla lekplatser på nykoping.se/lekplatser

5. DINOLEKPLATSEN, LENNINGSVÄG TEMA DINOSAURIER

- Klättring 🙄
- Rutschkana 🙄
- Bonus/Övrigt
Det finns fossil i sandlådan som man kan gräva fram.
Rejält fikabord!

6. HAMNENS LEKPLATS, TEMA SJÖRÖVARE

- Klättring 🙄
- Rutschkana 🙄
- Bonus/Övrigt
Kul karusell med plats för två!
Fantasieggande skepp som lockar till äventyr.

7. CIRKUSPLATSEN HÖGBRUNN TEMA CIRKUS

- Klättring 🙄
- Rutschkana 🙄
- Bonus/Övrigt
Här finns en studsmatta i miniformat!
Fina djur som man kan klättra på eller klappa.

ARNÖLEK - KOMMER SNART! Här planeras en ny aktivitetspark för barn och unga.

Niornas meritvärde stiger

Skolverkets årliga och rikstäckande statistik över slutbetyg för årskurs 9 visar att meritvärdet för Nyköpings högstadium stiger för andra året i rad. Bra, anser rektor Maria Eneqvist. Men hon poängterar att det är minst lika viktigt att se på den personliga utvecklingen hos varje enskild elev.

– Det är så många faktorer som påverkar ett meritvärde och därför tycker vi att det även är viktigt att titta på om en elevgrupp har gjort en större resa jämfört med sig själv och tagit större utvecklingskliv i relation till sina förutsättningar. Det är det allra viktigaste kvittot för mig på att vi lyckats med vårt uppdrag, säger Maria Eneqvist.

Med detta menas att man jämför ingångsvärde från årskurs 6 och betygen från hösten i årkurs 7 och studerar utvecklingen som skett till sista betyget i årskurs 9 inom den aktuella årskursen.

Läs mer om skolresultaten på nykoping.se

Nätverka och utveckla dina digitala skills, samtidigt som du bidrar till en hållbarare värld.

Hacka dig till hållbarhet

Kom med en bra digital hållbarhetstjänst – vinn 50 000 kronor. Det kan du göra på Nykhackcamp 2018 som hålls i Studsvik i november.

Ett hackaton är ett evenemang där programmerare träffas och inspireras av varandras skicklighet att koda.

Nyköpings it-kuster är en ekonomisk förening och har ett 30-tal medlemmar. När de nu arrangerar ett hackaton är temat hållbarhet. Deltagarna kan komma från hela landet och ska lösa hållbara utmaningar tillsammans. De är bland annat programmerare, designers och marknadsförare.

Förhoppningen är att det under de 24 timmar som hackaton pågår ska komma fram nya idéer kring digitala tjänster inom exempelvis miljö, ekonomi eller sociala tjänster.

TEXT ANNIKA HEDBERG

Uppskattat med lokal utbildning

Varje år utexamineras 30-40 sjuksköterskor i Nyköping. Utbildningen är ett samarbete mellan Mälardalens högskola och Campus Nyköping och är viktig för att råda bot på sjuksköterskebristen lokalt.

Anna-Karin Sundell och Cassandra Persson bor båda i Nyköping. De studerar termin tre och tycker det är jättebra att utbildningen finns i Nyköping.

– Jag har länge vetat att jag vill bli sjuksköterska. Jag ville inte plugga på annan ort och därför passar upplägget med Mälardalens högskola mig bra. Utbildningen är platsförlagd med lärarledda lektioner, säger Anna-Karin.

– Jag vill jobba med människor och gå en utbildning som jag vet leder till ett bra jobb. Att sen även kunna studera på hemmaplan känns skönt, säger Cassandra.

I NYKÖPING ÄR de 28 studerande i klassen vilket är en stor skillnad mot utbildningar i större universitetsstäder som Stockholm eller Linköping där det kan vara 80 stycken i en klass.

– Med en mindre klass får vi nära kontakt med lärare och en bättre gemenskap, säger Anna-Karin.

Att medelåldern är något högre än i Eskilstuna kan förklaras med att fler är i den fasen i livet att man inte vill eller har möjlighet att flytta för att kunna studera på högskola.

– Det bästa med att plugga på Campus Nyköping är att det är nära till allt, lärarna finns alltid på plats och det finns bra tillgång till grupprum. Här finns också metodrum och material för att kunna träna alla moment, berättar Anna-Karin.

TEXT JONAS VIKLANDER

Campus Nyköpings högskoleverksamhet:

Campus Nyköping samverkar med Mälardalens högskola, Linköpings Universitet och Karlstad universitet. Cirka 200 studerar på högskola via Campus Nyköping.

Utöver Sjuksköterskeprogrammet erbjuds även:

- Förskolläraryrket
- Grundläraryrket F-3
- Specialistsjuksköterska-distriktssköterska

Anna-Karin Sundell och Cassandra Persson är nöjda med sin lilla klass på Campus Nyköping.

Detta är Agenda 2030

- 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda som inrymmer de Globala målen för hållbar utveckling. De 17 Globala målen har i sin tur 169 delmål och 230 indikatorer.
- Med de Globala målen har världens ledare förbundit sig till att avskaffa extrem fattigdom, att minska ojämlikheter och orättvisor i världen och att lösa klimatkrisen.
- Nyköping är en av sju kommuner och landsting som valts ut att delta i pilotprojektet Glokala Sverige som ska bidra till att de globala målen för hållbar utveckling nås.
- Nyköpings gymnasium har länge varit en certifierad FN-skola, vilket innebär att de arbetar mycket inom olika ämnen med fokus på en hållbar värld.
- Andra verksamheter där Nyköping har bra hållbarhetsexempel är till exempel solceller, vindkraft på Alphas tak, Knuffa-resan-rätt-cyklar-na, laddningsstolpar för elbilar, Nyköpingsmodellen på högstadiet och många fler.

[AGENDA 2030]

Tillsammans skapar vi förändring

De senaste klimatrapporterna pekar på ett allvarligt läge. Stora insatser krävs för att vända trenden. Både på regeringsnivå, i kommunerna och hos de enskilda medborgarna är det viktigt att sträva mot ett hållbarare samhälle, för framtidens skull.

När larmrapporter duggar tätt kan det vara lätt att känna hopplöshet. Att det är försent att påverka för utsläppen är för många, konsumtionen för hög och våra vanor för svåra att bryta.

MEN DET FINNS HOPP, anser Ulrika Freij, projektansvarig för Agenda 2030 på Svenska FN-förbundet och Nyköpings kontaktperson i Glokala Sverige.

-Den goda nyheten är att det finns en gemensam plan: Agenda 2030 och de globala målen. Aldrig förr har alla världens länder varit eniga om ett så ambitiöst och omfattande hållbarhetsarbete. Minskningen av klimatpåverkan är en stor utmaning och både kommunen och invånarna har en avgörande roll i att det lyckas. Kommunerna har börjat dela erfarenheter med varandra och

tillsammans är vi många som engagerar oss för att de globala målen ska bli verklighet.

REDAN GÖRS mycket på olika håll i kommunen, skolan har använt sig av de globala målen i flera år i undervisningen. Att försöka förmå Nyköpingsbor att i högre grad ställa bilen och hellre cykla, samåka eller åka buss är en viktig bit, eftersom koldioxid-

utsläppen i världen har ökat med 50 procent sedan 1990. Därför är det positivt att många av de Nyköpingsbor som uttalade sig kring den nya översiktsplanen vill ha bra cykelvägar.

På nykoping.se kan du läsa om kommunens åtgärder och aktiviteter som kan kopplas till hållbarhetsarbete.

TEXT ANNIKA HEDBERG

Hållbarhetspromenad friskar upp

Utnyttja den friska höstluften genom att få bättre koll på de globala målen. Nu sitter en orienteringsrunda uppe längs Nyköpingsån där du kan leta efter 17 kontroller.

Skolklasser kan delta i orienteringen och samtidigt svara på tipsfrågor som gäller de olika globala målen. Men personer i alla åldrar kan passa på att leta efter kontrollerna med hjälp av material som finns på sajten www.globalamalensverige.se. Vill du ha dem i pappersform finns de att hämta på turistbyrån eller i stadshuset.

Men vinner man något? Ja, eftersom naturen påverkar hälsan

och välbefinnandet positivt så får alla som går en hälsovinst och tar ett steg mot en hållbar framtid. Om du dessutom väljer att göra tipsfrågorna som är kopplade till målen så får du även hjärngympa. Inte illa.

Vissa av skyltarna sitter lite klurigt till. Det gäller att ta ut koordinater. Kan du inte själv så fråga en vän eller kanske ett barnbarn.

Glorientering

- Glorientering är en orientering med tema globala målen som hör till Agenda 2030. Små plattor sitter uppskrivade här och var längs Nyköpingsån.
- För att hitta dem behöver du ta ut koordinater på en karta genom en smartphone eller dator.
- Vykort med koordinaterna och mer information finns på turistbyrån eller stadshuset på Stora Torget.

Nyköping som bra exempel i film

FN-förbundet valde Nyköping som inspelningsplats för en film om Agenda 2030-arbetet. I filmen, som kommer att visas i kommuner över hela landet, syns bland annat Nybygget och Nyköpings gymnasium.

Filmen visar på flera områden där kommunen redan har gjort bra insatser inom hållbarhet som är värda att uppmärksamma.

Nybygget, där förskolebarn får inspiration att skapa av återvunnet material, imponerade stort på inspelningsteamet som hade svårt att ta sig därifrån för att det fanns så mycket att titta på. Elever på Nyköpings gymnasium pratade hållbarhet och klippbilder filmades på våra bussar som barn dekorerat.

Sjuksköterskan Georg Wärnhjelm cyklade förbi konstverket Tillsammans på Teaterorget för att illustrera att kommunen använder sig av elcyklar.

Sjung för 17!

Vilka är de 17 globala målen och vad betyder de egentligen? Norrköpings kommun anlitade bröderna Norberg för att förklara. **Sjung för 17** heter sången som är gjord av Daniel och Emil Norberg, som bland annat gör parodin på Melodifestivalsångerna varje år.

Sök på "Sjung för 17" på youtube.

Mästarna har smarta sätt att rädda planeten

Deltagarna i projektet Minimeringsmästarna har under ett års tid utmanat varandra och sig själva i att minska sitt avfall och sin miljöpåverkan. Imponerande, tycker renhållningschefen.

Förutom att minska sitt avfall har minimeringsmästarna också bloggat och spridit sina framgångar, motgångar och tips med andra. Deltagarna hade totalt minskat sitt avfall med över 57 procent. Under resans gång har de fått utmaningar och uppdrag på tema textilier, kemikalier, matsvinn, bytes-ekonomi och hållbar konsumtion. Varje tema har haft föreläsningar och workshops som varit öppna och gratis för alla.

Familjen Kiander-Patek jublade när det stod klart att de tog hem totalpriset i Minimeringsmästarna.

PROJEKTET avslutades med stor prisutdelning och föreläsning av Martin Emtén på Nyköpings

teater. Familjen Kiander-Patek kammade hem totalpriset för sin avfallsminskning, sitt engagemang och sitt bloggande.

De som lyckades bäst med att minska avfall var familjen Viberg-Larsson. Under året projektet pågick minskade de med 65 procent, eller från totalt 3,65 kg till 0,74 kg.

Katarina Kenttä med familj fick pris som bästa bloggare och för flest insikter tävlingen gett dem.

- Ett imponerande resultat. Det här visar tydligt att vi alla kan göra något, även de som är duktiga från början, säger Jonas Andersson, renhållningschef i Nyköpings kommun.

**TEXT ALEXANDRA LUNDGREN
BÄCKSTRÖM**

Bästa tipsen från deltagarna:

- Tänk efter före köp – behöver jag verkligen detta?
- Välj en vara med en förpackning som du kan återanvända.
- Be om doggy-bag på restaurang.
- Bjud på restfest. Bara kreativiteten sätter gränser.
- Slit ut kläderna och laga istället för att köpa nytt.
- Köp och sälj vintage och second hand.
- Köp ur "Ät-snart"-lådan i affären.
- Använd gammal hederlig hårdtvål och slipp plastförpackningen.
- Skippa tvättmedel, använd tvättnötter istället.

Fler tips och lärdomar från deltagarna hittar du på www.minimeringsmastarna.se

Tillverka egna miljövänliga rengöringsmedel

DISK

Hett vatten o salt gör rent stekpannan, kastruller och plåtar.

GOLV

1 kopp ättika, 1/2 kopp såpa, 5 liter varmt vatten - torka.

ALLRENGÖRING

lika delar ättika o vatten - spraya och torka (ej på marmor, sten eller granit).

KAKELRENGÖRARE

Gör en pasta av bikarbonat och några droppar vatten för att rengöra ditt kakel med en svamp. Följ därefter upp med din allrengöringsspray för att få bort resterna.

DOFT

Vill du att det ska "dofta rent" tillsätter du några droppar eterisk olja.

Miljövänlig bas

- Köp ur "Ät snart"-lådan
- Köp second hand
- Ta med tygpåse till affärerna

Miljövänlig medel

- Sluta köpa nya jeans
- Bjud vännerna på restfest
- Byt till mindre sopkärl

Miljövänlig hardcore

- Sluta flyga
- Ha köpstopp ett år
- Sälj bilen

Jonas Berg och Mårten Tenne är Ica-handlare som insett att både de själva som företagare och samhället i stort tjänar på att fler får chans till jobb och känner att de kan bidra.

Delaktighet skapar integration

Kommunen jobbar på olika sätt med integration sedan många år. Mycket sker i helt vardagliga möten inom verksamheterna. Men även olika privata företagare spelar en stor roll för att få människor att känna sig inkluderade.

Jonas Berg är Ica-företagare i Södertälje som jobbat länge med inkludering.

– Man måste förstå dem man arbetar med. Det är jätteviktigt att förmedla ”du duger, du funkar”. Det skapar snälla, lojala och stolta medarbetare. Lärlingar blir ambassadörer och kunder, säger han.

Med en nyfiken inställning och

genom att utgå från att det kommer att fungera har han under många år anställt personer med ytterst knapphändiga språkkunskaper. En morot för dem har varit att de fått jobba fler timmar i takt med att de pratar bättre svenska.

– Och man ska ställa krav. Det är att tycka om. Annars sänker man människor, säger Jonas Berg.

Mårten Tenne, vd för Ica Maxi i Nyköping, har under alla år anställt personer med olika bakgrund.

– Men de senaste tre åren har jag sett vikten av att anställa personer som bor lokalt.

Han tror att näringslivet ibland behöver en hjälpande hand för att anställa fler som kanske går på språkpraktik. Mårten Tenne rekommenderar fler företagare att våga ha medarbetare och praktikanter som inte fullt ut behärskar språket än.

**TEXT ANNIKA HEDBERG
FOTO HELENA VESTERLUND**

Integration

- På senaste kommunstyrelsesammanträdet (15 oktober) fick Samhällsbyggnad i uppdrag att kartlägga behov och föreslå åtgärder i områdena Brandkärr och Marieberg. Efter stor inflyttning behövs fler gemensamma samlingsplatser, som föreningslokaler, torg och verksamheter.

Träd byts ut på Lennings väg

Träden som för några år sedan planterades längs med Lennings väg kommer att bytas ut under november. Många av träden har stora skador.

80 pelarkärrekar planterades i samband med att gång- och cykelväg mellan Alpha och korsningen vid Franciscusgården byggdes. Flera av träden har sprickor och död ved. Det gör att de inte utvecklas som det var tänkt eller i värsta fall dör.

Sorten har även en svag grenuppbyggnad som vid stark blåst viker sig. Det utgör en trafikfara

eftersom träden är planterade nära vägområdet.

– **DET ÄR** väldigt tråkigt att behöva byta ut träden. Men eftersom vi ser att pelarkärreken inte klarar det utsatta läget ersätter vi dem, säger Helena Göransson som är driftchef på kommunens Parkavdelning.

De nya 40 pyramidnaverlönarna 'Green Column' är större.

– Sorten klarar vind, salt och står emot snötyngd, säger Helena Göransson.

De pelarkärrekar som är friska kommer att omplanteras på mer skyddade platser.

Följ oss på fb

Sörmlandskustens räddningstjänst ökade sina följare med 1100 personer på bara en vecka i somras i samband med bränderna norröver, där Nyköpingsbrandmän hjälpte till i släckningsarbetet.

Gilla sidan du också.

Är du stark som en brandman?

Impa på kompisarna lördagen den 27 oktober när det är öppet hus på flera brandstationer. Klarar du hinderbanan kanske du är intresserad av att bli deltidbrandman.

Den som hellre kollar vad som behövs i krislådan under till exempel ett längre elavbrott kan också göra det. Eller gå tipspromenad, kolla in räddningstjänstens dykbuss eller om du är barn – prova ett larmställ.

Mängder av roliga och informativa aktiviteter med tema trygghet och säkerhet dukas upp både i Nyköping, i Tystberga, Trosa, Gnesta, Vrena och Oxelösund.

Hela programmet hittar du på sktrj.se.

Lättare att ordna möten

Har du bjudit in 200 vänner till Stickmaraton eller ska ditt företags huvudkontor ordna konferens? Mötesplats Nyköping kan hjälpa dig att hitta lämpliga lokaler och tipsa om boenden.

Turistbyråns möteslots Susanna Skatteboe har koll på läget och hjälper föreningar och företag gratis att leta alternativ och hitta kringaktiviteter.

- Mötesplats Nyköping är ett NYSAM-projekt (Nyköping i samverkan), berättar Susanna. Vi vill fylla Nyköping med fler evenemang och besökare så vi får många som bor, äter och handlar här.

Hon berättar att många hotell redan är anslutna till tjänsten, men att Mötesplats Nyköping även tipsar om andra lokala företagare.

MÅNGA FÖRENINGAR är redan bra på att ordna cuper och turneringar i Nyköping. Enbart Rosvalla har cirka en miljon besökare utifrån varje år. Många av dem vill göra mer än att vara bara på arenan.

Något som direkt kan löna sig för en arrangerande klubb är att

vissa hotell kan ge klubben en liten bonus i efterhand om arrangementet bidrar till att många bokar hotellrum.

SUSANNA SKATTEBOE rekommenderar också Nyköpingsföretagare att tänka lokalt. Tipsa om att den egna staden kan stå värd för nästa nationella konferens. Kunde dåvarande utrikesminister och Nyköpingsbon Anna Lind påverka att ett EU-toppmöte hölls i Kultorum 2001 så finns det ju inga gränser.

**TEXT ANNIKA HEDBERG
FOTO HUGO LEIJON**

Mötesplats Nyköping

- Helhetslösning som hjälper till att koordinera större möten med 200–1 000 deltagare.
- Det kan gälla konferenser, cuper, fester, event och mässor.
- Kan föreslå och visa lokaler samt preliminärboka.
- En väg in som leder till många lokala entreprenörer.

Nykopingsguiden.se/moten

Besökare behöver all möjlig service, så jag tipsar om vad våra lokala företagare kan erbjuda för tjänster, säger Susanna Skatteboe.

Här får fantasin flyga

På barnkulturcentrum i Nyköping, precis bakom Culturum, finns ett Mecka för pysselsugna. På barnens villkor skapas det i olika material, på olika teman och med ohejdad glädje.

Ingen berdömer ditt verk eller granskar vad du presterar, det är skaparglädjen som är i fokus. Och det är svårt att hålla fingrarna lugna när man kommer in i lokalerna och möts av alla färger, dofter, fjädrar, tyger och glitter.

- **Öppet lördagar** fram till 15 december, kl. 11–15.
- **Höstlovet v. 44** måndag-fredag kl. 11.00–15.00. Stängt lördag 3 november.

FOTO HUGO LEIJON, FREDRIK LAAKSONEN

I november öppnar nya museet

På 13 000 kvadratmeter vid hamnen finns Sveriges nyaste länsmuseum med föremål och berättelser från Sörmland, Sverige och världen. Välkommen på invigning 24 november.

Redan fasaden som är klädd i grafisk betong skvallrar om den röda tråden – de mänskliga berättelserna. Museets 80 000 föremål kommer att visas på nya sätt. Föremål,

foton, bilder och brev sätts ihop till berättelser om människor.

UTSTÄLLNINGARNA kommer att variera och kan vara allt från kulturhistoriska temautställningar till snabba kommentarer på aktuella samtidsfrågor och konstutställningar. Det blir också butik och restaurang med fokus på närproduktion och småskalighet.

- Genom att sammanfoga utställningar med restaurang, butik, pe-

dagogiska verkstäder och program så skapar vi en unik mötesplats. Det ska finnas något för alla, säger Karin Lindvall, museichef.

KOMMUNALA Bild- och företagsarkivet och Gripes modellteatersamling flyttar med. En ny stadshistorisk utställning är helt finansierad av Nyköpings kommun.

**TEXT KARIN S ANDERSSON
BILD SÖRMLANDS MUSEUM**

Vernissage 24 november

- En perfekt människa? Om makt, normer och funktionalitet.
- Tack för din ansökan! Om flykt, migration och exil.
- Att hopfoga den sönderfallande världen. En konstutställning med Lenke Rothman.
- Att växa upp. Om att vara barn, om barns uppväxt och villkor idag och genom historien.
- Det moderna Nyköping i notisform. En stadshistorisk utställning om hur staden har tagit form, förändrats, byggts om och vuxit.

Meet the locals

Nyköpings kommun bjuder besöksnäringen på en inspirerande dag på Sörmlands museum med samtal om framtiden och utdelning av priset Årets innovatör i besöksnäringen.

Anna Martinez från Västsvenska turistrådet berättar om deras arbete kring Meet the locals och det blir en uppdatering kring projektet Best Planet i Nyköping av Maria Rydbrink Raud.

Framtidens resande är också en programpunkt och årets Innovationspris delas ut till en person, företag eller förening som visat prov på att vara extra kreativ, innovativ och företagsam. Förra året vann Ekoladan.

Boka torsdag 29 november, anmäl er på www.nykoping.se/forum

Slakthussysstrar rullar in i stan

Rollerderby är för många en okänd sport. Men nu kan fler passa på att prova under höstlovet.

Nenne Thorin Ljung på föreningen Ung Kraft i Slakthuset och ett 20-tal tjejer startade i våras rollerderbylaget Slaughter Sisters i Nyköping.

– Ung Kraft har arrangerat Zombieöverlevnad (friluftsliv kombinerat med överlevnadstekniker) i några år och nu ville ungdomarna göra något mer med färg och fart i, säger Nenne.

I ROLLERDERBY kör två lag rullskridskor – inte inlines – på en oval inomhusbana. Poäng delas ut till en spelare, jammern, som kör förbi varje medlem, blockers, av

motståndarlaget. Blockers uppgift är att blockera vägen för motståndarlagets jammern och hjälpa sin egen jammern att lättare komma förbi. Laget med flest poäng vid matchens slut har vunnit.

– Det coola är att det nästan bara är tjejer som utövar sporten. En stor del är att visa attityd med hjälp av kaxiga kläder och grym sminkning berättar Nenne.

GRUPPEN I NYKÖPING håller fortfarande på att formas. Enligt regler får man inte börja tävla förrän vid 15 års ålder. Men eftersom det är många yngre som vill vara med är tanken att Slaughter Sisters även bildar undergruppen Derby sisters som kommer fungera som en showgrupp.

– Någon kom med idén att

Kaxiga jammers och blockers tävlar om poäng i rollerderby. Fritt fram att prova under höstlovet.

starta ett rollerderbylag och vi vill visa för ungdomarna att det har man en idé så går den att genomföra, säger Nenne.

Under höstlovet vecka 44 kommer Slaughter Sisters finnas på Rosvalla för prova-på-träning. Alla killar och tjejer är välkomna – ta gärna med egna retro-rullskridskor.

TEXT ANNA HEDIN

Rosvalla, plan 3

- **Lördag 27/10 kl 18-20**
– Vi testar att dansa på hjul
- **Onsdag 31/10 kl 18-20**
– Tjejjouren Mira berättar om sin verksamhet
- **Torsdag 1/11 kl 18-20**
– Workshop med GoRullaz från Linköping
- **Fredag 2/11 kl 10-14**
– Vi deltar på Sörmlandsidrottens multisport-dag

Det finns mängder av aktiviteter att göra på höstlovet. Bio, sport, pyssel, reflexorientering. Se hela listan på nykopingsguiden.se/hostlov

Det här kan du göra i höst i Nyköping.

För fler evenemang och konserter besök nykopingsguiden.se

- **Kungstornet** på Nyköpingshus, Utställningar om makt, folk, få och kungligheter under medeltid, 1500-tal och 1800-tal. Visningar för barn & vuxna, butik och rättjakt. Sön kl.10–16.
- **Bokmåndag** - boktips från när och fjärran, första måndagen i månaden på Nyköpings stadsbibliotek kl. 14–15.
- **Imse Vimse** – sånger & ramsor för barn 0–6 år. Start 14 september, fredagar udda veckor kl.10.30–11 på Nyköpings stadsbibliotek.
- **Sagostund** på Nyköpings stadsbibliotek. Välkommen och lyssna på dramatiserade sagor och berättelser för barn 2–6 år. Start 18 september, tisdagar kl. 15–16.
- **Babystund** – med sagor, rim, ramsor och sång för barn 6–18 mån. Start 20 september på torsdagar, jämna veckor kl. 10.30. Plats Sagogrottan, Nyköpings stadsbibliotek.
- **Skräck & Poesi** – Litteraturvecka på Nyköpings stadsbibliotek, 19–24 oktober.
- **LitterArt Gästabad** – 2 fullspäckade dagar med kända och lokala författare, aktiviteter för barn och ungdomar, föreläsningar och konstutställningar med mera. 19–21 september.
- **Lilla naturäventyret** – följ med ut på upptäcksfärd i naturen kring Naturum Stendörren. Varje lördag och söndag kl. 15.30–16.15 i september.

Oktober

24
Ola Engelmärk – Ola är docent, författare och skogsföretagare. Han berättar om sin nya bok "En skog av möjligheter" på NK-villan kl.18.30-20.00
Litteraturveckan på Nyköpings stadsbibliotek – Nyköping Library Prize Poetry Slam. Gästpoet Bob Hansson kl. 19.00-20.00
Litteraturveckan på biblioteket med författarbesök av Dan Höjer - Författaren Dan Höjer gästnar barnavdelningen på biblioteket och kommer att läsa och prata skräck med barnen. Från 8 år kl. 17.00-18.00

25

Litteraturveckan på Nyköpings stadsbibliotek – Berättarföreställning om Frankenstein och författaren Mary Shelley kl. 19.30 - 21.00
Carl-Einar Häckner på turné – på Kulturum kl. 19.00 - 20.00

26

IFK Handbollsfredag – Nyköpings sporthall kl. 19.30 - 21.00
Danskväll på Träffen – Skåningarna spelar till dans på Träffen kl. 20.00 - 00.00
Skridskodisco i lilla ishallen på Rosvalla kl. 17.00 - 19.00

27

Föreningen Sörmlands Veteranjärnväg

– Spöktåget! Följ med den rädde konduktören till Vrena. Kl. 14.45 - 17.45. Avgång från Oxelösund och Nyköping.

Öppet hus på Brandstationen kl. 11.00 - 14.00

28

Konsert: Där främlingskapet bryts kan en ny värld börja - Kören Vox Humana, Jan-Erik Sandvik piano, Helena Cronholm solist och körledare. Plats Oppesby kyrkan kl. 18.00 - 19.00

29

Zombieöverlevnad - För dig mellan 9-12 år på Slakthuset, Wedholms Allé Nyköping

30

Buss till Krake! Spektakelutställning på Nyköping stadsbibliotek – Arrangerad busstur mellan Ålberga skola och Nyköping kl. 08.30 - 15.30
Frisbeegolf i Asps/ Runtuna/Lid – Kom och testa den nyanlagda frisbeegolfbanan. Plats Ludgo-Spelviks bygdegård kl. 10.00 - 14.00

Fotboll och orientering i Stigtomta – Prova på fotboll och orientering, dribbla och öva skott eller orientera på kort bana i skolskogen. Plats Stigtomta skolas idrottsplats kl. 13.00-16.00

31

Afrobeat och Hiphop – Workshop med Francis Switch Brako. Plats

Slakthuset kl. 11.00-14.30
E-sport turnering i Aspa/Runtuna/Lid - Plats Ludgo-Spelviks bygdegård, kl 10.00-17.30

Orientering i Stigtomta – Alla är välkomna oavsett nivå. Plats ICA Tängsta Stigtomta kl. 13.00-16.00

31

Höstlov i Kiladalen – resa till Råsslabadet i Kolmården kl. 14.00-17.00
Författaren Beth Meurling – Hör henne berätta om sin bok "Grön duschesse och vita glacéhandskar" och hennes sörmländska släkthistoria. Plats NK-villan kl. 18.30-20.00

November

1

Filmvisning i Ludgo-Spelviks bygdegård - Invigning av den nya filmduken och projektor, filmerna Tjuren Ferdinand kl. 14.00 och Jumanji kl. 16.30
Reflexbana med Halloween-tema i Stigtomta – Följ reflexerna i skogen med din pannlampa! Plats: Friluftsgården Stigtomta kl. 18.00-20.00

2

Workshop i Balett och Modern Dans - Plats Danssalen, Slakthuset Nyköping kl. 12.00-13.30
Fredagsmys med fredagsbio – Plats Stavsjö föreningshus kl. 15.30 från 7 år och kl. 17.30 från 11 år.
Handboll i Stigtomta – Plats: gymnasiet i Stigtomta skola kl. 18.00

I ♥ HÖSTLOV

Zombieöverlevnad • sovmorgon • fotboll • läslov
reflexbana i mörker • balett • filmmaraton • simning
målvaktsskola • Hellsings värld • parkour • rollerderby
sjöjungfrusim • e-sport • frisbeegolf • hiphop • lan
innebandy • idrottshäng på Rosvalla och mycket mer!

Se allt som händer under vecka 44 på

nykopingsguiden.se/hostlov